

Het Waasse Bieke

Wase Imkersbond



Driemaandelijks tijdschrift- 35ste jaargang- juli, augustus, september 2015- editie 164

V.u. en afzender Smet Geert, Droogveldstraat 201, 2880 Mariekerke

Afgiftekantoor 9100 St-Niklaas 1 P802138

Agenda WIB 2015 juli, augustus, september

Datum & tijdstip	Activiteit	Locatie
Juli en augustus	geen activiteiten	nvt
Zondag 13 september 9.00u *	Wandeltocht in Verdronken Land van Saeftinghe	Bezoekerscentrum Saeftinghe, Emmaweg 4 NI-4568 PW Nieuw-Namen
8 oktober 20.00u	Herfstvergadering	Huize Steenstraete

Vergaderzaal

Gebroeders Van Raemdonckkring
Huize Steenstraete, Nieuwstraat 86, 9100 Sint-Niklaas

*Inschrijven doe je **uiterlijk tegen 15 augustus 2015** door het totaalbedrag over te schrijven op rekeningnummer BE41 0680 3531 6010 met de vermelding : formule X personen X prijs € . Heb je nog vragen neem dan contact op met Willy Devriese op 03/755 15 65 of 0493/64 24 66 of via willy.devriese1@gmail.com

Zie artikel "Bezoek aan het Verdronken Land van Saeftinghe"

Inhoudstafel

't Zomert.....	4
Varroabestrijding volgens Marc Nicque	5
Resultaten enquête Marc Nicque	6
Een bestuurslid vertelt	7
Sprokkels op het internet	8
Alle begin is moeilijk.....	9
Bedreigde bijen ondergeschikt voor bestuiving	11
DAGBOEK CLXIV.....	12
Witte Huis wil bijen beschermen.....	13
Bijengif wijd verspreid in Vlaamse waterlopen	14
Frankrijk verbied Roundup	14
Bezoek aardbeibedrijf van De Decker Robert.....	15
Het Verdronken land van Saeftinghe	17
Bezoek aan het Verdronken Land van Saeftinghe	19
Cursus natuur in zicht Waasland	20
De honingbij op de wereldexpo Milaan	21
Tientallen jaren ervaring delen	23
Honingbij waarschijnlijk afkomstig uit het verre oosten	24
De dag van het park - Hof ter Saksen	26
Enquête Vlaams Bijenteeltproject.....	28
De papiermand.....	29
't Korfje 164.....	30

Te verkrijgen: thymovar via officiële weg aan 30 euro.

Goed voor een behandeling van 5 broedbakken.

Contact: Olivierfoubert@hotmail.com

Leveringswijze te bespreken.

Wenst u te reageren of heeft u een prangende vraag of mededeling?

admin@waseimkersbond.be



't Zomert

Lindebloesems
Drukdoende bijen,
driftig vliegend rond de boom.
Nectar wordt gezocht.
Veel nectar.
Zoetigheid alom.
Weeë geur.
Zij zijn niet alleen,
Hommels en vliegen allerhande,
zoeken het zoete goed.
Niets kan hen deren.
Wind of regen,
zij blijven ijverig
cirkelen rond de boom.
Toeslaan op het juiste moment.
De tong,
recht in de nectarklier,
zuigt het zoete vocht.
Nog bloemen te doen.
Dan snel naar de korf.
Werksters nemen de zoetigheid over,
deponeren ze in cellen
Waaieren het vocht eruit,
Sluiten de cellen.
Nectar wordt honing.
Een delicatessse
voor de mens

Groetjes, Beelover.



Varroabestrijding volgens Marc Nicque

De voordracht van 11 juni ging over Varroa, niet zomaar een voordracht. Nee, een die veel aanwezigen even aan het denken zette. Want Marc Nicque die de voordracht gaf had het over de volgens hem verkeerde aanpak van de bestrijding van Varroa. Wat mij en andere meer ervaren imkers verwonderde was de uitspraak van Marc: “ we geven een nieuw volk een giftig startgeschenk mee! “

We geven aan een startend volk een raam broed en een raam voedsel mee en dat is verkeerd volgens Marc en hij heeft nog gelijk ook. In het broedraam zit gegarandeerd Varroa en in het voederraam zit een waaier aan ziektekiemen waar ze voor de rest van hun dagen zullen tegen moeten “vechten”. De imker maakt het zich gemakkelijk en steekt of giet een of ander viezigheid in het jonge volkje om het alle onheil te besparen! Hier zijn we dan wel heel hypocriet bezig, net zoals een ziekenhuis ga je binnen en krijgt er een bacterie helemaal gratis bij! Om de zaak draaiende te houden, want stel dat de patiënt, in ons geval het jonge volk, ons niet meer nodig heeft, wat zouden we dan doen?

Ten tijde van de korfimkerij had men geen massaal afstervende bijenstanden!!! De reden is niet ver te zoeken: een ZWERM werd zonder veel complimenten in een lege korf gekieperd, kreeg heel misschien wat suikeroplossing mee.

We zouden die manier van werken van de korfimkerij grotendeels moeten overnemen volgens Marc om de Varroa en ander onheil te bestrijden: een periode zonder broed en nieuwe maagdelijke was. Twee noodzakelijke elementen om een gezond nieuw volk te kweken. Veel van de aanwezigen herinnerden zich de uitspraken van onze erevoorzitter Alfons Wuytack: een volk laten zwermen moet zonder meer kunnen, die zijn gezond! Zwermverhindering is zinvol zolang we maar de bijen laten starten met een propere lei!

Op de ledenvergadering zagen we dat verschillende leden, raar maar waar, groene vingers mee naar huis kregen...

Ter illustratie bij dit artikel een stuk tekst uit het boek “ Een merel met lange oren “ door Robin Hannelore, over een hond en zijn bedenkingen over de mens. Het verhaal speelt zich af in de Kempen in de jaren 70.



Varroabestrijding volgens Marc Nicque

‘De mensen zijn misvormd door het milieu waarin ze opgroeien, het keurslijf of het dwangbuis waarin ze door de maatschappij gewurmd worden; ze zijn onherroepelijk geconditioneerd door steen, hout, ijzer, glas, elektriciteit, gas, benzine en door een krankzinnige erfelijkheid; ze vervreemden steeds verder van de natuur en kunnen die dan ook niet meer aanvoelen en begrijpen. In de natuur kun je met dogmatische ingesteldheid, een christelijke moraal, caritas en charismatische idealen alleen maar onheil aanrichten. De natuur is soms goddelijk, soms duivels, naar menselijke maatstaven tenminste, want in feite is de natuur de rechtvaardigheid en de waarheid en de schoonheid zelf. De natuur is het leven, het paradijs; de menselijke geest is het inferno.’

Groetjes, Theo.

Resultaten enquête Marc Nicque

1) Tijdens de voordracht over varroa heb ik de volgende vragen gesteld:

Oorzaak van de verdwijnsiekte?	Aantal imkers
Varroa	17
Gsm-stralingen	1
voedselgebrek	7
Neonicotinoïden	15
Aan de imker zelf	15
andere	1

2) Zouden de bijen nog kunnen overleven zonder toedoen van de mens/imker?

18 imkers antwoordden JA

10 imkers antwoordden NEE

1 had geen mening

Er waren 29 imkers aanwezig

Een bestuurslid vertelt

Beste leden, sympathisanten



Ingezaaide bloemenweide te Mariekerke

Proficiat aan iedereen die de jongste maanden bij onze ondervoorzitter Guido zaad heeft gekocht om het leven van de bijen alvast iets gemakkelijker te maken. De voedselopbrengst van de bijenweidemengsels is broodnodig om onze bijenbestand in stand te houden en onze volkeren weerbaarder te maken tegen allerlei sproeistoffen en ziektes. Eens het bijenweidemengsel groeit (zie ook foto) wordt het opgemerkt door de mensen en ook door onze gemeenten. In Bornem mogen we eind juni wellicht een nieuw stuk grond gaan inzaaien met bloemenmengsels voor bijen, vlinders en andere nuttige insecten. Ook zijn Sint-Gillis-Waas en Kruikeke aan het uitgroeien tot de gemeentes die zoveel mogelijk handelen in functie van de bij en andere insecten. In Sint-Niklaas wordt gekozen om de kerkhoven zo 'bij'vriendelijk mogelijk te onderhouden en in te richten. Goede initiatieven die gedragen worden door lokale imkers die samen met de stad of gemeente naar oplossingen zoeken. Zo moet het: samen de boer op ter promotie van onze honingbij en de talloze wilde varianten die er rondzoemen.

Ondertussen is het al eind juni en de lindedracht komt zo stilaan op het toppunt. Nadien moeten onze bijen met deze nectar of het zoete suikerwater dat we zelf toedienen weeral toekomen tot in maart volgend jaar. Deze lange periode moeten ze zien te overbruggen met bloemen en planten die in het najaar bloemen, maar de soorten zijn schaars verspreid en kunnen dikwijls in Vlaanderen op een paar handen geteld worden. In juli moeten we zo ook stilaan denken aan behandelen tegen de gevreesde varroamijt. Tegelijk moeten jonge volkjes, die de winter ingaan, goed opgevolgd worden. Bij heel wat imkers roept dit allemaal een hele reeks vragen op. Hiertoe dienen onze voordrachten maar weet je het dan allemaal toch nog niet zo goed. Aarzel dan alvast niet om het ons te vragen. We zijn met genoeg die voldoende onderlegd zijn in verschillende materies. Per mail, via de telefoon of via direct contact. Kom maar af en vraag het ons. In de zomer is het nog niet te laat om nog acties te ondernemen, maar in oktober kan je weinig meer doen.

Groetjes, Geert.



Sprokkels op het internet

Mooie fotocollectie van bijen

http://www.nationalgeographic.nl/galerij/meer-bijen-meer-honing/meer-bijen-meer-honing-3?utm_source=site-natgeo&utm_content=share

Bekijk deze beklijvende video

http://www.nationalgeographic.nl/artikel/zo-verslaan-bijen-de-grootste-wesp-ter-wereld?utm_source=site-natgeo&utm_content=share

Enquete Bijeninformatiecentrum

<https://survey.zohopublic.com/zs/KXCNPw>

Bijen en spreuken

http://fotoalbum.seniorennet.be/gaviota-album/project_319/galerij

Nieuwe bijenwebsite

Website met heel wat informatie rond bijen zowel voor scholen, lesgevende, imkers, ...
http://www.levedebijen.be/Bijen/nl/home_597.aspx

Boekentip: 100 kindervragen over bijen (+ antwoord)

<http://www.veldverkeners.be/boekentip-100-kindervragen-over-bijen--antwoord>

Foto's kleuren van pollen

<http://apistory.fr/PAGES/couleurpollen.html>

Mooie film over de geboorte van de bij

<http://video.nationalgeographic.com/video/magazine/150415-ngm-bees-more>
<http://www.demorgen.be/wetenschap/adembenemende-timelapse-toont-de-eerste-levensdagen-van-een-bij-in-60-seconden-a2323908/>

Als de vos (Monsanto) de passie preekt, boer (imker) pas op uw kippen(bijen)

Mooie video, doch in de franse taal. Vooral het 2de item: Aider les abeilles mellifères à continuer leur travail.
<http://decouvrir.monsanto.fr/developpement-durable/#sustain-bees>



Alle begin is moeilijk

Alvorens ik aan de theoretische lessen begon had ik niet meteen de intentie om bijen te houden. Nu, een paar jaar later, zit ik zelf in het bestuur. Zo zie je maar dat er veel kan veranderen op korte tijd. Ook met mijn bijen is er ondertussen veel gebeurd op een korte periode. En niet meteen in positieve zin. Met volle moed kocht ik mijn eerste zwerm. Nog maar pas had ik een paar simplex kasten aangekocht en voor ik het goed besepte had ik mijn eerste bijen. Met enkel een paar ingesmolten waswafels had de zwerm toch een heel pak werk voor de boeg, al was dat geen probleem. De bruidsvlucht van de onbevruichte koningin was echter niet echt een succes met eierleggende werkster als resultaat. Achteraf bekeken was dat helemaal niet verrassend aangezien er gewoon geen darren in de buurt waren. Gelukkig had ik net vijf nieuwe bevolkte ramen gekocht waarmee ik de zwerm enkele weken later kon verenigen. Ik hoopte dat deze kast stellig vooruit ging gaan, maar helaas. Gedurende heel de zomer nauwelijks amper 2 raampjes opgewerkt. Ik vreesde al lang voor de winter eraan kwam dat ze het nieuwe jaar niet ging meemaken et voilà in januari kon ik de kast al opkuisen.

Met volle moed en nog een beetje geld op zak kocht ik voor de winter een derde volk op 2 broedbakken aan een zeer schappelijke prijs. Het was een echt productiefolk. Het was alsof ze maar twee activiteiten uitvoerde; nectar halen en vooral mij proberen steken. Nu goed, die steeklustigheid nam ik er met enige terughoudendheid bij. Deze sterke bijen moesten de winter overleven en dat deden ze. De plannen waren al gesmeed om hiervan dit jaar veel honing te oogsten maar het oxaalzuur besliste er anders over. In de winter heeft de koningin tijdens een oxaalzuurverdamping vermoedelijk het loodje gelegd en opnieuw resulteerde dit in een eierleggende werkster. Is dit pech of ligt het nu aan mij, dacht ik. En wat moest ik met die broedbak vol bijen aanvangen? Gelukkig kreeg ik van een bestuurslid, die ik overigens zeer dankbaar ben, een zesramer. Dit volk was een samenvoeging van twee volken die de winter niet zo goed waren uitgekomen. Met een klein hartje sloeg ik op een doek de kast op geruime afstand af. De eierleggende werkster bleef mooi op het doek achter en de vliegbijsen vlogen terug naar hun originele standplaats waar ondertussen de zesramer zijn plek had gekregen. Die bijen waren gered. Een week later werd de kast geopend. Als snel dacht ik, oh nee niet weer die koningin. Alle ingrediënten voor een moerloos volk waren aanwezig. Enkel gesloten broed, geen eitjes, nog maar een paar larfjes, een opgetrokken redcel en geen koningin te bespeuren. De steeklustige bijen vonden hun nieuwe koningin blijkbaar maar niets en hadden besloten er zelf een



Alle begin is moeilijk

te maken. Ondertussen is ze geboren en nu maar duimen dat er begin mei voldoende vruchtbare darren aanwezig zijn voor een succesvolle bruidsvlucht. Uit nieuwsgierigheid heb ik even mijn stoel voor de kast gezet en een half uurtje naar de vliegopening gekeken. Deze keer was het geluk aan mijn zijde. De bijen stertselden, darren kwamen op bezoek en de koningin kwam terug van een oriënterings- of bruidsvlucht. Het was een vruchtbaar half uurtje. Tijdens de cursus werd het al vaak verteld : zonder koningin is een volk niets waard. Ik heb mijn lesje in ieder geval geleerd.

Als beginnend imker is het in deze tijd niet altijd even gemakkelijk succesvol te starten. Voeg daarbij nog een dosis pech en het idee om er de brui aan te geven staat om de hoek. Daarom even deze bemoedigende woorden aan lotgenoten of pechvogels: geef niet op, alle fouten maken een beter imker van je en ooit, ooit zal het de imkerij eenvoudiger vergaan.

Nu, enkele weken later op 21 juni ben ik de koningin al weer kwijt. De broedramen waren van kop tot teen gevuld en gesloten, niet slecht voor een koningin uit een redcel. Het volk ontwikkelde zich vrij snel waardoor een broedstop toch wenselijk was. Hiervoor moest ik de koningin tijdelijk een bak hoger verhuizen. Dit alles na het horen van Marc Nicques methode om de varroa te bestrijden. Ik zette de koningin op een uitgebouwd raam en voor ik het wist vloog ze weg. De volgende dag verwachtte ik nogmaals redcellen maar onder het motto , een moeder laat haar kinderen nooit in de steek vond ik ze tot mijn verbazing terug in de kast. Goed, dacht ik en ik hervatte het initiële plan waarop ze weer weg vloog en nooit meer terug keerde. Spijtig van de koningin maar uit een van de 20 doppen die ze nu hebben opgetrokken moet wel iets moois van te maken zijn. De broedstop zal op die manier toch een realiteit worden, al is het niet echt volgens plan verlopen.

Groetjes, Olivier.



Bedreigde bijen ondergeschikt voor bestuiving

Bijen zijn van belang voor de bestuiving van bloemen en gewassen, maar slechts een klein gedeelte van de wilde bijen draagt hier op grote schaal aan bij. Het deel dat hier aan bijdraagt blijkt bovendien voornamelijk te bestaan uit niet-bedreigde soorten. Het zijn met andere woorden de algemene soorten die de grootste ecosysteemdiensten leveren. De voornaamste dienst is het bestuiven van landbouwgewassen waarbij het economische aspect een van de meest aangehaalde argumenten is ter bescherming van de diertjes. Om zeldzame wilde bijen te redden zijn echter andere argumenten nodig dan diegene gebaseerd op de economische diensten die ze leveren.

Van alle wilde bijensoorten is slechts 2% verantwoordelijk voor veruit het grootste gedeelte van de bestuiving. Dit gedeelte bestaat voornamelijk uit gangbare, niet-bedreigde soorten. De onderzoekers verzamelden gegevens van negentig studies en 1394 gewasvelden. Zij kwamen erachter dat bedreigde bijensoorten amper werden waargenomen bij te bestuiven gewassen en dat deze soorten slechts een kleine rol spelen.

Volgens de onderzoekers kunnen de dominante soorten zich relatief gemakkelijk aanpassen aan uitbreiding van landbouwactiviteiten. Bovendien kunnen veel van deze populaties vergroot worden met relatief eenvoudige maatregelen zoals het inzaaien van bloemenmengsels.

Bijen leveren een belangrijke bijdrage aan de maatschappij. De onderzoekers koppelden een waarde aan het werk dat wilde bijen verzetten. Daaruit blijkt dat elke wilde bijenpopulatie ruim drieduizend dollar per hectare bijdraagt. Voor gedomesticeerde honingbijen is dat 300 euro per hectare minder. Volgens de onderzoekers moet het beschermen van bijen echter niet alleen het behoud van bestuiving tot doel hebben. Maatregelen die hiermee samengaan zouden namelijk betrekking hebben op een klein deel van alle soorten.

Bron: nature magazine. Groetjes, Olivier.



DAGBOEK CLXIV

« Solo duo espresso a la conta, per favor ». Vrij vertaald zou dat als volgt klinken : twee uitgewrongen koffiebonen aan de toog, aub ». Niet te veel koffie maar zo sterk dat je er bijna je koffielepeltje in recht kunt zetten. Ons favoriet drankje in Italië, meer bepaald in het zonnige Calabrië. Weet je, ginds onderaan de Italiaanse laars, daar waar er een eksterooog op de voet staat. Na een mooie stevige wandeling door Gods mooie natuur verzeilden we in een onogelijk klein dorpje ergens halverwege de bossen en de steile kust, Phargelia. Voor de reizigers onder ons, een aanrader. Maar terug naar dat cafeetje. Komt daar plots toch een imker binnen. Goed te herkennen aan de kapruin die over zijn arm hing en de beroker die buiten nog aan het nadampen was. Wij, achter onze Italiaanse woorden zoekende, en natuurlijk heel nieuwsgierig : » Wij zijn ook bijenhouders. « . Hij, op zijn zuiders met heel veel armgezwier : »Had zojuist een zwerm gepakt ». Ja, van het een komt het ander, en na de nodige espresso's, met zware verhalen over zijn bijen, zaten we in zijn Fiatje, voor zich sprekend een cinquecento, op weg naar zijn bijenhal. De korf met zwerm hebben we toch eerst nog eens gaan bekijken. 't Zou wel lukken om die vanavond te komen ophalen. Als het bijna donker zou zijn, vertrouwde hij ons toe. Maar voor ons was dat een open deur intrappen. Hij bleek heel vertrouwd te zijn met de kronkelweg naar boven. Zijn bochtenwerk was echt Italiaans. Zeker een Monza parcoursrijder waardig. Na enkele kilometers bereikten wij een mooi gelegen grote boerderij. Iets achteraf en verscholen tussen veel groen, zijn bijenhoudersrij. Goed ingericht bedrijfje. Zijn bijen kwamen ons halverwege al begroeten, dus echte onvervalste raszuivere Apis Melifera ligustica. We waren heel blij dat de man enkele kapruinen extra had. Want zijn lieve bijtjes vlogen letterlijk met hun angel in aanslag. Maar het waren heel goede haalsters, vertrouwde hij ons toe. Wij hadden achteraf een gezellige babbel, over bijtjes natuurlijk. Hij erg beweeglijk zoals het een Italiaan hoort, wij achter elk woord zoekende met heel veel gehaper. Maar 't lukte formidabel. Zeker na die enkele glaasjes van eigen vino locale. Echt onvervalst en zeker niet verdund spraakwater. 't Werd nog een gezellig feestje toen de boerin ons kwam uitnodigen om te blijven eten. 'Antipasto Calibrese' en als piatto principale een echte onvervalste 'fileja alle Tropeana'. Tzt piatto tipico Tropeana con patate, pomodori, origano, mealanzane e uovo sodo. Een lekkere pasta met aardappelen, tomaten, oregano, aubergines en hard gekookte eieren. Om duimen en vingers van af te likken. Kon die dame van het huis koken, zeg ! Het recept zit nu veilig opgeborgen bij andere lekkere zaken. En zulke hartelijke gastvrije mensen. Je zult van ons geen slecht woord meer horen over de Calibrenzers. Na de laatste grappa waren wij het er over eens :

ZONDER BIJEN GAAT HET NIET

Groetjes, Domus Apis



Witte Huis wil bijen beschermen

De sterfte van de honingbij liet ook het Witte Huis niet onbetuigd. Er komt nu een strategie om de vegetatie (planten) zoveel mogelijk 'bijenvriendelijk' te maken en minder pesticiden te gebruiken op plaatsen waar de federale staat bevoegd is. De bijensterfte in de VS liep afgelopen winter op tot maar liefst 2 bijenvolkeren op 5. Het ambitieuze plan van het Witte Huis bestaat eruit om een 'normale' bijensterfte van om en bij de 15% te krijgen over een periode van 10 jaar. Vele wetenschappers onderzoeken momenteel de rol van de neonicotinoïdes op de bijen. Deze pesticiden komen via de nectar en de pollen in een bijenvolk terecht. Volgens een rapport zou een verbod van het gebruik van deze nieuwe pesticiden op gewassen waar ook bijen op vliegen al een heel stuk helpen.

De instantie in de VS die zich bezighouden met de bescherming van het milieu gaat sommige veiligheidsrisico's de komende jaren onderzoeken. Dezelfde instantie gaat ook de goedkeuring stoppen van nieuwe pesticiden die op de akkers zullen gebruikt worden en meer studies eisen naar de veiligheid voor de gezondheid van dergelijke producten. Wetenschappers denken evenwel dat niet alleen pesticiden zorgen voor het afsterven van de volkeren, maar dat ook voedseltekorten een aandeel hebben in het verdwijnen van de bij. De bij heeft momenteel minder toegang tot kwaliteitsvolle pollen en andere leveranciers van de noodzakelijke nectar. Hierdoor voorziet de organisatie 7 mln. Ha grond om te gebruiken als habitat voor bestuivers. Andere schadelijke invloeden voor de bij zijn de varroamijt, virussen en het verhuizen van bijen naar een 'eensoortige' teelt zoals de amandelbomen.

De job van imker is de afgelopen jaren serieus gekrompen in de VS. Deze mensen staan in voor het bestuiven van 15 mrd. USD aan gewassen per jaar. Het ledenaantal bij de lokale imkersbonden viel met de helft terug de afgelopen maanden. Voor het boekjaar 2016 willen ze hiertoe 82 miljoen dollar aan financiering op tafel leggen.

Vertaling uit Wall Street Journal. Groetjes, Geert.



Bijengif wijd verspreid in Vlaamse waterlopen

Het dodelijke bijengif neonicotinoïde is algemeen verspreid in de Vlaamse waterlopen. Dat blijkt uit een eerste meetcampagne van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), meldt Het Belang van Limburg. Deneonicotinoïden zijn insecticiden op basis van nicotineachtige stoffen. Ze zijn zeer omstreden omdat ze voor massale bijensterftes zorgen en ook een bedreiging vormen voor vogels, vissen en zoogdieren. Wetenschappers en natuurverenigingen eisen een totaalverbod in Europa. Tot nu toe was onduidelijk in welke mate deze neonicotinoïden in Vlaanderen gebruikt worden, maar na de eerste meetcampagne van de VMM is daar geen twijfel meer over. De drie onderzochte insecticiden zijn op respectievelijk 90 procent, 44 procent en 26 procent van de meetplaatsen vastgesteld. Voor twee van de drie stoffen zijn toetswaarden overschreden, zelfs in het voorjaar wanneer die producten verboden zijn. Volgens de VMM wijzen de meetgegevens op een significant effect op het ecosysteem.

Bron: Belga

Frankrijk verbied Roundup

De Franse minister van Milieu Ségolène Royal heeft zondag het verbod op de vrije verkoop van de onkruidverdelger Roundup in tuincentra aangekondigd. In België is het product van Monsanto nog steeds verkrijgbaar, al dringen Waals minister van Milieu Carlo Di Antonio en een aantal organisaties aan op een verbod op glyfosaat, het basisproduct in Roundup. In maart van dit jaar kwam glyfosaat in de actualiteit nadat onderzoekers van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) hadden verklaard dat de herbicide kankerverwekkend zou zijn. Daarop legde Nederland de verkoop van glyfosaat aan particulieren aan banden. Ook enkele milieuorganisaties hadden eind april in een brief aan minister van Volksgezondheid Maggie De Block en minister van Landbouw Willy Borsus reeds hun ongerustheid over glyfosaat uitgesproken. Ze vroegen een verbod op de verkoop van Roundup aan particulieren en een analyse van het gebruik van glyfosaat in de landbouw en de impact op milieu en gezondheid. Om de 10 jaar worden pesticiden geëvalueerd en goedgekeurd op Europees niveau. Eind december van dit jaar verstrijkt de Europese goedkeuring voor glyfosaat.

Bron: De Standaard

Bezoek aardbeibedrijf van De Decker Robert



Het onthaal

Op een erg winderige dag, vertrokken we met de fiets vanuit Hof ter Saksen te Haasdonk (Beveren-Waas), naar Zwijndrecht. Via autovrije wegen en stille baantjes, kwamen we in het Vlietbos gevestigde bedrijf aan op het afgesproken uur. We werden vriendelijk ontvangen door Robert en zijn echtgenote Cecile. Koffie en frisdranken stonden al direct klaar en konden we op dat moment al heel goed gebruiken, daar we wel enige inspanning geleverd hadden om daar te geraken. De rondleiding verliep via Cecile, die met kennis van zaken en met de nodige flair ons wegwijst maakte in de aardbei en de teelt ervan. Af en toe probeerde Robert ook eens een woordje ertussen te plaatsen, maar de rondleiding werd gegeven door de dame. We leerden namen van aardbeirassen, welke zijn economisch de meest rendabele, smaken nog goed ook en ook het uitzicht van de aardbei speelt een rol, vooral op de veiling. De start van de aardbei, het kleine plantje dat gepoot wordt, is simpel maar echt arbeidsintensief.

De bestuiving gebeurt via bijen en enkele kleine kolonies hommels. Allen zagen we hoe ze ijverig vlogen tussen al de aardbeibloementjes. Daar het een kwekerij betreft van een 6.000m² glas en plastic overkappingen, hebben die bijtjes en hommels heel wat werk. Daar alles op aquacultuur werkt heeft Robert een ingenieus systeem om tegelijkertijd vocht, voedsel etc. toe te dienen. Het ventilatiesysteem werkt perfect. De bestrijding gebeurt grotendeels biologisch, maar af en toe dient toch de chemische spuit bovengedaald te worden. Wij zagen dus welvarende bijen, gezonde planten en nog veel lekkerder aardbeien. Het water wordt opgevangen, gezuiverd en opgeslagen. Nadien genoten we van lekkere taart en drank. Waarvoor onze hartelijkste dank aan Cecile. Dank Robert en Cecile voor het

Bezoek aardbeibedrijf van De Decker Robert



Bestuiving van de aardbeien met honingbijen

Bestuiving van de aardbeien met honingbijen

hartelijke ontvangst die we mochten ondergaan. Als toetje gingen we nog even langs bij Rene Van Haute om in zijn bijenstand, vlak naast het bedrijf gelegen van Robert, even een klein probleempje met de bijen van Rene te bespreken en een oplossing aan te reiken. Ook hiervoor onze dank voor het vriendelijk ontvangst. En nadien terug naar huis, opboksend tegen de wind. Een dag waar we weer een en ander opgestoken hebben, een dag die we niet gauw zullen vergeten.

Het Verdrongen land van Saeftinghe

Het Verdrongen Land van Saeftinghe is één van de belangrijkste en grootste schorgebieden van Nederland. Het is gelegen aan de Westerschelde, die als arm van de Noordzee zout water invoert. Hoe verder landinwaarts, hoe zoeter het water wordt. Het water dat in Saeftinghe met vloed de schorgeulen binnenstroomt is brak. Saeftinghe is bijzonder door zijn uitgestrektheid en zijn natuur, maar ook omdat het een beeld geeft van het Zeeuwse oerland: een land van slikken, platen, en schorren doorsneden met geulen. Hier kun je nog dagelijks zien hoe het hele deltalandschap gevormd is.



De Zeeaster

Helikopterbeeld

Het Verdrongen Land van Saeftinghe was in de late Middeleeuwen een gebied van welvarende polders. Van ver kwamen toen al de imkers hun korven op het “lamsoor” zetten. Door stormvloedden gingen in de 14e en de 16e eeuw grote stukken van het ingepolderde land verloren. In de 80-jarige oorlog werden ter verdediging van Antwerpen bovendien opzettelijk dijken doorgestoken, zodat het gebied met recht een gebied van verdrongen land genoemd kon worden. Vanaf de 17e eeuw werd veel gebied weer op de zee heroverd. In 1907 vond de laatste inpoldering plaats; daarbij ontstond de Hertogin Hedwigepolder, die grenst aan het zuidoostelijke deel van Saeftinghe en nu na 100 jaar terug aan de natuur wordt gegeven. De plantengroei op het schor weerspiegelt de invloed van het brakke vloedwater. Echt lepelblad is één van de bijzonderheden van Saeftinghe. Deze soort is kenmerkend voor brakke schorren en komt hier veel voor, samen met spiesmelde, gewone zoutmelde, zeeaster, heen, schorrezoutgras en strandkweek. Heel wat van deze planten

Het Verdronken land van Saeftinghe



Het bezoekerscentrum



Helikopterbeeld

zijn essentieel voor tal van zeer zeldzame insecten zoals de schorzijsbij. In het oosten, waar de invloed van zoet water groter is, hebben zich verschillende rietvelden ontwikkeld. Saeftinghe is heel vogelrijk. Er broeden duizenden kustvogels, zoals zilvermeeuwen en kokmeeuwen, visdiefjes en scholeksters. De rietvelden zijn belangrijke broedgebieden voor Rode Lijst soorten als baardmannetje, blauwborst, rietzanger en bruine kiekendief. Saeftinghe is voor veel doortrekkende en overwinterende vogels van belang als pleisterplaats. In de winter groeien de aantallen van de grauwe ganzen tot 50.000 stuks. Het schorregebied is hierom erg geliefd bij vogelaars.

Groetjes, Willy.



Bezoek aan het Verdronken Land van Saeftinghe

De zeeaster is een grote honingleverancier en komt massaal voor in dat gebied. Redenen genoeg om als imker dit aan onze achterdeur gelegen dagelijkse natuurfenomeen eens van dichtbij te gaan bekijken. Deze gelegenheid bieden wij jou en je gezinsleden op 13 september aan. Om de dag volledig te maken kan je aansluitend aan de wandeling in de Maria Hoeve genieten van een heerlijke “boergondische” lunch. Deze wordt door de eigenares opgeluisterd met een korte maar boeiende uiteenzetting over de activiteiten op deze moderne en wel zeer aparte hoeve. Wist je dat ze er zeekool en zeekraal telen? En hoe zij dat doen? Je kan die dag dus genieten van een avontuurlijke, leerrijke wandeling en een lekkere lunch. Zie je de wandeling niet zitten dan kan je ons in de Maria Hoeve voor de lunch vervoegen. Alleen mee gaan wandelen kan ook maar dan mis je zeker het gezellige samenzijn achteraf.

Wanneer:

Op zondag 13 september 2015

De gids vertrekt stipt om 9:00 uur en de wandeling duurt 2 à 3 uur

Afspraak op de parking: 8:30 uur dan heb je ruim de tijd om je laarzen aan te trekken.

Lunch om 12:30 uur op de Maria Hoeve.

Waar:

Infocentrum Verdronken Land van Saeftinghe

Emmaweg 4, 4568 PW Nieuw Namen Nederland

Maria Hoeve : onze gastvrouw is Martine van Wesemael

Koninginnestraat 2, 4568PT Emmadorp Nederland

Accommodatie:

- parking aan het Infocentrum is ruim en gratis
- er is een omkleedruimte en een afspoelplaats voor je botten
- het gebied is niet toegankelijk voor moeilijk mobiele personen, rolstoelen of kinderwagens.

Kledingadvies:

- Zorg voor goed aansluitende kniehoge laarzen, lieslaarzen zijn geen luxe
- Indien nodig voorzie je van degelijke regenkledij – schuilen kan niet
- Voorzie je van een wandelstok die je eventueel kan huren ter plaatse.



Bezoek aan het Verdrongen Land van Saeftinghe

Kosten:

- Formule 1 8€ /persoon voor de wandeling met speciale gids in het gebied (max. aantal wandelaars is 25 personen)
- Formule 2 20€ /persoon enkel de “boer”gondische lunch
- Formule 3 25€ /persoon voor het volledige programma. Dat is echt geen geld voor een prachtige wandeling in een anders niet toegankelijk gebied en heel lekker eten op een interessante locatie
- Bezoek aan het Informatie Centrum Saeftinghe is gratis

Inschrijven:

Inschrijven doe je **uiterlijk tegen 15 augustus 2015** door het totaalbedrag over te schrijven op rekeningnummer BE41 0680 3531 6010 met de vermelding : formule X personen X prijs € .

Heb je nog vragen neem dan contact op met Willy Devriese op 03/755 15 65 of 0493/64 24 66 of via willy.devriese1@gmail.com

Cursus natuur in zicht Waasland

Beste WIB'ers,

Zoek je echte natuurbeleving? Wil je jouw basiskennis over natuur vergroten? Draag je graag een steentje bij aan meer natuur en een beter milieu? Dan is deze cursus iets voor jou.

Theorielessen op donderdag van 19u00-22u00. Excursies op zaterdag van 9u00 tot 12u00
KOSTEN: €60.00 OPGELET tijdig inschrijven is de boodschap want het aantal deelnemers is strikt beperkt tot maximum 25 deelnemers.

Locatie: Hof Ter Saksen, Haasdonkbaan 101, 9120 Beveren

Wanneer: 24/09/2015 tot 24/10/2015

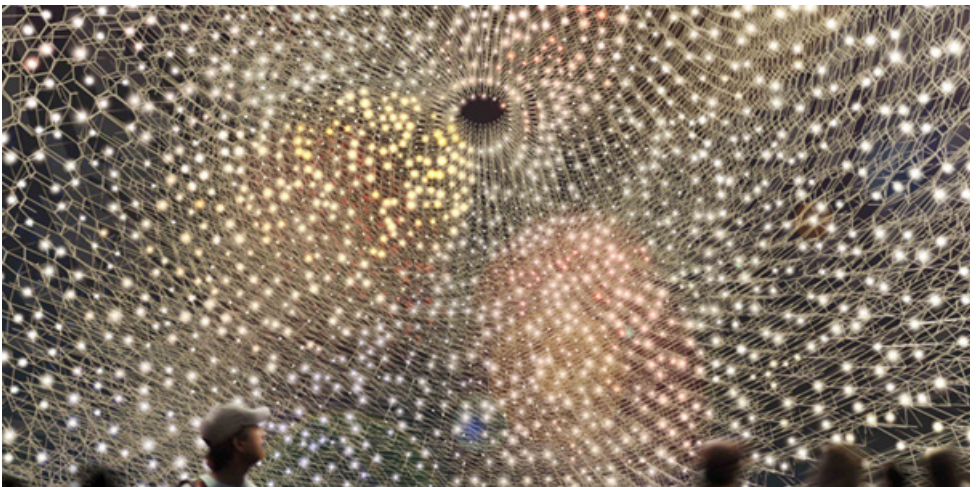
Inschrijven & programma: website CVN : http://www.c-v-n.be/nl/cursussen_13.aspx

Voor meer gedetailleerde info neem je contact op met Willy Devriese op 03/755 15 65.

De honingbij op de wereldexpo Milaan

Wie nog niet op de hoogte is van de bijenproblematiek moet wel op een andere planeet leven maar zolang we het nog met de onze moeten doen moeten we ook in staat zijn de mensen en dieren te voeden. Met dit thema vindt momenteel in Milaan de wereldexpo plaats. Mooi weer, eten en bijen, meer had ik niet nodig om een vliegtuigticket richting Milaan te boeken. Pizza, pasta, 'gelato' én het paviljoen van het Verenigd Koninkrijk zijn me het meest bij gebleven. Ik heb mijn buikje op deze expo goed rond kunnen eten maar of dit op de volgende editie in Dubai nog mogelijk zal zijn is toch afhankelijk van niemand anders dan onze geliefkoosde bij.

Wanneer we spreken over het voeden van onze planeet valt de bij maar moeilijk weg te denken. Enkele landen pikten hier handig op in en leverde mooie tentoonstellingen af. De rol van (honing)bij voor de bestuiving van onze gewassen valt dan ook moeilijk te ontkennen. Vijf jaar geleden op de expo van Shanghai verbaasden de Britten iedereen met een prachtig paviljoen en ook nu sloegen ze da nagel op de kop. Het op de honingbij geïnspireerde paviljoen was een prachtige architecturale verbeelding van de grote verwondering die wij als imker voor de honingbij koesteren. Een combinatie van architectuur, traditie, vakmanschap en kennis als metafoer voor hoe het Verenigd Koninkrijk een korf van innovatie en creativiteit vormt ter ondersteuning van de bij en de voedselvoorziening van onze planeet.



Het paviljoen bij avond.



De honingbij op de wereldexpo Milaan

Het paviljoen neemt je in het begin mee op een reis doorheen Britse boomgaard en een wilde bloemenweide alvorens je een veertien meter hoge korf betreed. Een encensering van landschappen vertelt hoe het VK bijdraagt aan de hedendaagse uitdagingen. De weide werd op ooghoogte gebracht waardoor het bloemrijke tapijt door de ogen van de bij ervaren kan worden en verwijst naar het verlies van steeds meer wilde bloemenweides. Een unieke belevenis. Ik voelde me even als de mier in de film 'Ants' die tussen de ogenschijnlijk meters hoge grassen zich een weg baant. Leg je die weg af dan kom je in de korf, een 30ton zware structuur die je een blik in het leven van een bijenkolonie schenkt. De op honingraat geïnspireerde aluminium constructie omgeeft de bezoeker met vibraties en gezoem. Samen met 1000 LED lampjes, waarvan elk lampje verbonden is met de beweging in een bijenkast ergens ver weg in het Verenigd Koninkrijk, kan je vooral 's avonds het bijengevoel ervaren.

Het gezoem en het fonkelen van de verlichting is een decodering van de communicatie tussen de overzeese gemonitorde bijenkast. Een zekere Dr, Martin Bencsik heeft een hoog technologische methode ontwikkeld die vibraties tussen communicerende bijen kan waarnemen en vertalen. Zo slaagde ze er onder andere in het bericht de decoderen dat de bijen uitzenden wanneer ze gaan zwermen. En dat zelfs tot twee weken voor het gebeuren. In de toekomst zou deze technologie dus kunnen gebruikt worden om zwermen te voorkomen. Of je hiervoor deze technologie nodig hebt is natuurlijk een andere vraag. Interessanter is dat deze techniek ook gebruikt kan worden om signalen van ziekte te kunnen onderscheppen vooraleer het te laat is en laten we eerlijk zijn, dat is het meestal. Daar houdt het niet op. De wetenschappers zijn ervan overtuigd dat ze zo ook schade veroorzaakt door vervuiling en pesticiden kunnen opsporen. Voor de meesten is deze technologie een ver van ons bed show en gelukkig maar want zo is er meer tijd om te genieten van pasta, pizza en 'gelato'.

Groetjes, Olivier.



Tientallen jaren ervaring delen

Beste leden, sympathisanten

De uitbraak van Amerikaans vuilbroed in Waasmunster en sommige paniekreacties van imkers op bepaalde gebeurtenissen op 'hun' imkerij zetten ons als bestuur aan het denken. We hopen dat we al voldoende informatie rond deze vreselijke broedziekte hebben meegegeven, maar mocht de schutskring zich toch verder uitbreiden waardoor veel meer van onze leden te maken krijgen met controle van het FAVV mag u zich verwachten rond een extra ledenvergadering (verwittiging per mail of brief). Anders zien we u graag terug op de wandeling of de lunch aan het Verdrongen Land van Saeftinghe in september (zie verder).

Een tweede element is dat vandaag heel wat imkers die al een aantal jaar meelopen in het vak toch af en toe 'rare' dingen tegenkomen. Met het bestuur willen we evolueren naar een imkersbond die zijn leden van nabij bijstaat. Niet zoals in de jaren '60 en '70 waar elke nieuwe imker gedurende een aantal jaar werd opgevolgd en nog het liefst door de voorzitter hemzelf, maar toch wensen we als bestuur u 'bijenactiviteiten' beter te begeleiden. We hebben al een e-brief, maar tussen papier en praktijk gaapt toch een wereld van verschil. Het voorstel van het bestuur is om de kennis die er vandaag in onze bond zit te delen met onze leden. We zijn op zoek naar twee type mensen. Eerst een oproep naar de ervaren imkers die een paar keer per jaar samen met een bestuurslid andere imkers gaan 'adviseren'. Hoe meer vrijwilligers, hoe meer leden en imkers er kunnen opgevolgd worden.

Anderzijds zijn we op zoek naar imkers die bereid zijn om de 'ervaren rotten' 4, maximaal 5 keer per jaar over de vloer te krijgen bij grote handelingen aan de bijen zoals het inwinteren, de eerste controle na de winter, het slingeren, de zwermcontrole,... Allemaal met het doel om zijn imkersbestaan te verbeteren. Bij elk klein probleem in de imkerij kan ieder lid ons ook telefonisch of via mail bereiken. In september plannen we al onze eerste tour, dus geef u vlug op bij voorzitter (theo.fisher@skynet.be) of via Paul (admin@waseimkersbond.be) of via mezelf (smetgeert@gmail.com of 0496 59 14 38). De uitverkorenen worden verwittigd.

Groetjes, Geert.



Honingbij waarschijnlijk afkomstig uit het verre oosten

Er is al heel lang een zoektocht bezig rond de oorsprong van onze traditionele zwarte bij : de *Apis mellifera*. De periode tussen de mogelijke afsplitsing van *A. mellifera* van de andere *Apis*-soorten (6-8 miljoen jaar geleden) in Azië duurde te lang dat de kans op het ontstaan daar als heel klein werd beschouwd. Alle aandacht bij het onderzoek werd daarom vooral op splitsing in ondersoorten gericht, 1 miljoen jaar geleden. Wat er in de 5-7 miljoen jaar tussentijd gebeurde is niet te achterhalen door het ontbreken van voldoende bruikbare fossiele bijen (Paxton, 2013).

Zweeds onderzoek: twee routes naar Europa

In 2014 kwam een groep van Zweedse onderzoekers met een genuanceerder verhaal (Wallberg et al., 2014). Ze onderzochten de gegevens van het Consortium uit het eerste onderzoek opnieuw en voegden daar ook eigen nieuwe resultaten aan toe. Zo keken ze scherper naar de zuiverheid van de ondersoorten die ze onderzochten om typen met een hybride achtergrond uit te sluiten. Uit hun stamboomonderzoek kwam duidelijk naar voren hoe in West-Europa door de jaren heen onze bijen hybride zijn geworden met relatief veel Italiaans-en carnica-bloed en relatief minder bloed van de donkere bij (van der Scheer en Blacquière, 2013). Voor de originele donkere bij (*A.m.mellifera*) werd materiaal uit Noorwegen en Zweden gebruikt omdat daar nauwelijks import is geweest van andere typen bijen.

In grote lijnen kon de Zweedse onderzoeksgroep de verwantschappen tussen de ondersoorten, zoals beschreven door het Consortium, bevestigen. Maar op basis van nauwkeuriger stamboomonderzoek kwam men tot de nieuwe conclusie dat de Europese groepen M en C onafhankelijk van elkaar zijn ontstaan. Met andere woorden: de West-Europese ondersoorten zijn via Noordwest-Afrika uit het Midden-Oosten gekomen en niet via Oost-Europa. De C-groep is waarschijnlijk onafhankelijk via migratie uit het Midden-Oosten naar Oost-Europa gekomen en daar gestopt. De A-groep met alle Afrikaanse ondersoorten kwam waarschijnlijk ook uit het Midden- Oosten.

IJstijden

De vraag die ook nog beantwoord moet worden is waar de oorsprong van de moderne ondersoorten ligt. Konden ze zich van de oorspronkelijke *A. mellifera* afsplitsten en aan een kouder klimaat aanpassen? Er is een theorie die er vanuit gaat dat door aanpassingen aan het klimaat de bijen uit Afrika, waar de enige tropische populaties van *A. mellifera* zich bevinden, zich naar Europa konden uitbreiden.



Honingbij waarschijnlijk afkomstig uit het verre oosten

Maar bekend is dat moderne populaties van *A. cerana* ook in koude klimaten in Azië voorkomen, hetgeen aangeeft dat koude tolerantie een oorspronkelijke eigenschap van *Apis*-soorten is tot aanpassing van holte bewonende honingbijen en niet zozeer een nieuwe 'mutatie' die in Afrikaanse bijen ontstond waarna ze naar het koudere Europa migreerden. De eigenschappen van de *Apis*soorten om in een holte van bijvoorbeeld een boom zich te beschermen tegen koude en door water te verdampen de hoge temperatuur in het volk omlaag te brengen, zijn van cruciaal belang gebleken in hun evolutie om zich in extreme klimaten te handhaven. Aangenomen wordt dat na de laatste ijstijd van 20.000 jaar geleden de Europese populaties zich uitbreidden en de Afrikaanse weer krompen. En tussen de ijstijden was het net andersom, met als gevolg dat de bijen in Europa zich moesten terugtrekken tot Zuid-Europa.

Niet in Afrika maar in Azië ontstond A. mellifera

Wat nu overblijft is te kijken naar de verwantschap tussen de *Apis* soorten in Azië om bevestigd te krijgen dat de oorsprong in Azië is en niet in Afrika. Aangenomen wordt dat *A. mellifera* zich 6-8 miljoen jaar geleden afsplitste van de andere nestvormende bijensoorten zoals *A. cerana*. Doordat er geen overtuigende fossielen van bijen zijn, gebruikt men een techniek ('molecular dating') om de evolutionaire stappen in deze periode in te schatten (Paxton, 2013). Op basis van het tempo waarmee DNA in de loop van de tijd door mutaties verandert krijgt men een indruk van de snelheid van de evolutie. Op grond van deze schatting en het stamboomonderzoek oordeelde de Zweedse groep dat de afsplitsing van *A. mellifera* van de andere *Apis* soorten in Azië het meest waarschijnlijk is. Er zijn nog andere zeer valide redenen die het aannemelijk maken dat de oorsprong in het verre oosten van Azië ligt. Holtebewoning en nestvorming bijvoorbeeld komen ook bij enkele andere *Apis* soorten voor die alleen maar in Azië voorkomen. Een andere sterke aanwijzing dat *A. cerana* en *A. mellifera* verwant zijn is het feit dat *A. cerana* darren zelfs met koninginnen van *A. mellifera* volken kunnen paren. In Australië is dit een toenemend probleem doordat een deel van de bevruchte eitjes na kruisingen niet uitkomen (Oldroyd, 2014). En niet in de laatste plaats is het in de evolutie regel dat soorten in elkaars nabijheid in een genencentrum evolueren. Zo zijn bijvoorbeeld tijdens de evolutie in het Middellandse Zeegebied verschillende tarwesoorten uit onder andere de bekende spelt voortgekomen. Op basis van bovenstaande is het dus zeer waarschijnlijk dat in Azië het genencentrum van de *Apis* soorten ligt en dat *A. mellifera* daar ontstaan is.



De dag van het park - Hof ter Saksen

De dag van het Park lokte veel volk naar het Hof ter Saksen. De plaatselijke scouts werden ingeschakeld om de mensen de smaak van honing te leren kennen, wat een heus succes bleek te zijn. Niet alleen bij de bezoekers maar ook bij de bijtjes zelf. Alsof de rol op hun lijf geschreven was. Ondanks het slechte weer foerageerde de bijtjes in het park om mensen aan te sporen een bezoekje te brengen aan onze stand. Dankzij de perfecte locatie vlak naast de cafetaria en mede door de hulp van onze speurderbijen konden we op veel bezoek rekenen. En wij niet alleen. Ook onze burens van de gemeente trokken heel wat aandacht met hun lekkere groentengerechtjes. Vooral de groentenpannenkoek viel verrassend in de smaak. Misschien omdat er enkele met honing werden bereid? Nee, we moeten eerlijk zijn, ze waren echt goed. Net zoals onze honing, die volledig uitverkocht was. Het kijkkastje viel ook in de smaak, al was dat niet naar de zin van de koningin die nogal op haar privacy gesteld was en besloot aan de leg te gaan achter een sticker die op het raampje kleefde. Gelukkig kwam ze af en toe piepen om onze bijtjes aan het werk te zetten.

Met dank aan de leden van het bestuur die zich weerom hebben ingezet om de bij en de honing van de lokale imker te promoten.



De speurderbijtjes



Druk bezochte stand

Groetjes, het bestuur.



De zoektocht naar ziektevrrije bijen 2.0

De zoektocht naar een ziektevrrije bij is niet nieuw. Broeder Adam deed het ons al eens voor. Het resultaat was de zeer populaire zachtaardige, nijvere geelbruine Buckfast ras. De beste eigenschap was echter de resistentie tegen de Isle of Wightziekte die in 1915 uit het niets 29 van de 45 volken in de Buckfast Abbey wegvaagde. Deze aanleiding bracht broeder Adam er toe zich jarenlang in afzondering met zijn zoektocht bezig te houden. Het leverde hem een echte sterrenstatus op.

De euforie was van korte duur. Voordat men het wist stond er een nieuwe dreiging voor de deur, een Aziatische mijt met de verontrustende naam *Varroa destructor*. “Alleen een resistent ras met zeer specifieke genetische kenmerken dan deze dreiging het hoofd bieden”, verklaarde broeder Adam in 1991. Jammer genoeg is de zoektocht naar een ziektevrrije bij versie 2.0 nog steeds aan de gang. Sommigen accepteren de aanwezigheid van de mijt en zweren bij chemische of biologische behandeling. Onderzoekers kiezen eerder voor de benadering van broeder Adam: de teelt van een superbij versie 2.0. Over hoe deze weg bewandeld moet worden lopen de meningen sterk uiteen. Sommigen zijn niet schuw voor genetische manipulatie en anderen zijn dan weer voorstander van natuurlijke oplossing. Hun motto: geef de bijen de tijd om de problemen op eigen kracht te overwinnen.

De chemische industrie heeft al zeker tien effectieve mijtendodende middelen ontwikkeld waartegen de laatste jaren steeds meer resistentie optrad. Beelogs, een tak van het machtige bedrijf Monsanto, onderzoekt een andere, potentieel niet-giftige manier om mijten te bestrijden: RNAi. In cellen brengen RNA-moleculen genetische informatie over op het deel van de cel dat eiwitten produceert. Bij RNA-interferentie wordt een specifieke RNA-variant aangevallen waardoor de schakel tussen een gen en zijn eiwit wordt verbroken. Beelogs wil bijen voeren met suikerwater dat RNAi bevat waardoor het RNA van de mijten wordt uitgeschakeld. De mijten die zich voeden met de hemolymfe van de bij, krijgen zo het voor hen schadelijke RNAi binnen. Toch zijn hier een aantal bedenkingen bij te maken. Als je maar één probleem aanpakt zal de mijt zich uiteindelijk aanpassen.

Tegen het einde van de jaren negentig slaagde men er al in VSH-bijen of *Varroa Sensitive Hygiene* bijen te kweken. Deze speurden getroffen poppen in de cel op en verwijderden ze. Later bleek echter dat dit hygiënisch gedrag verminderde naarmate er meer mijten aanwezig waren. Een vergelijkbaar probleem doet zich voor bij een ander teeltdoel: poetsen. Honingbijen die zich goed poetsen zouden de varroa van zich af kunnen werpen maar telers zijn bang dat er een soort ontstaat die zich als een ijdele tiener constant aan



De zoektocht naar ziektevrrije bijen 2.0

het opdoffen is. Het is dan ook niet verwonderlijk dat veel wetenschappers de moleculaire weg inslaan. Aan de andere kant zijn er imkers die geloven dat je de varroa best bestrijd door niets te doen. Onder het motto dan de mens de natuur niet in de hand heeft geloven sommige imkers dat je jouw bijen gezond en goed doorvoed moet houden en vervolgens de natuur zijn werk moet laten doen. Velen hebben hier moeilijkheden mee. Het kan zijn dat veel imkers het merendeel van hun kasten zullen verliezen maar uiteindelijk zal de natuurlijke selectie lijden tot een resistente bij. Hierbij staan duidelijk de belangen van de bij voor op die van de mens.

Vele pistes worden bewandeld met allemaal één doel: een varroaresistente bij. Fingers crossed!

Bron: National Geographic magazine mei 2015. Groetjes, Olivier.

Enquête Vlaams Bijenteeltproject

Tijd voor een nieuwe enquête: Het door de Europese Unie gefinancierde Vlaams Bijenteeltproject wil de bijenpopulatie in Vlaanderen (en Wallonië) kennen, omdat de uitbetaalde subsidie gebeurt a rato van het aantal bijenvolken. Kunt u ons de volgende gegevens doorbellen of opsturen via mail admin@waseimkersbond.be

- postnummer
- Wat was het maximaal aantal bijenvolken in 2015
- Wat was het maximaal aantal reservevolken in 2015
- Hoeveel kg honing heb je geslingerd in 2015

Liefst voor begin september. Het bestuur dankt u

De papiermand



De papiermand

In deze tekst wil ik het hebben over de introductie van een 'bevruchte of onbevruchte' koningin op een nieuw volk met eenvoudige middelen. In april ging ik opnieuw eens luisteren in een Antwerpse bond naar de sterke spreker Gaston van De Vloet uit Putte (bij Mechelen). De man kan zeer goed uitpakken met middelen om het ons als imkers weer eens wat gemakkelijker te maken. Gaston spreekt met kunde, wat de man gaat al jaren samen met zijn vrouw op vakantie in Oostenrijk. Niet om te wandelen en van het leven te genieten, maar om van 's morgens vroeg tot 's avonds laat in een beroepsimkerij aan de bijen te werken. Slingeren, koninginnen kweken, bevruchten, pakketjes klaarmaken voor verzending, ... te veel om op te noemen. En zo steek je al eens iets op vertelde hij al meermaals fier. En zo komt het, beste imkers, dat ik recent naar de Aldi spurtte naar de promotie rond de aankoop van een metalen papiermand. Eind augustus, begin september zal deze metalen mand, met de schoolstart indachtig, wellicht terug in de rekken liggen. Wat doen we nu met een papiermand? Het leuke aan deze mand is dat de zijkant vol gaatjes zit waar de bijen niet doorheen kunnen. Er zit echter geen deksel op, maar dit kan je als handige Harry zelf in elkaar knutselen. Een ronde zagen uit een plank hout en in het midden een open gaatje van een vijftal centimeter. Drie dagen voor de koningin uitloopt of dat je koninginnen bij een kweker bent gaan halen, nemen we uit verschillende honingzolders een aantal bijen en doen ze in een plastic ton. Een paar keer goed schudden met de ton en onze 'vliegbeijen' vliegen terug naar de kast. We houden alleen jonge bijen over en die gaan de mand in. Die blijven daar natuurlijk niet zomaar zitten. In Canada en Australië hebben ze echter Beeboost uitgevonden. Een stokje dat gedrenkt is in 'nagebootste, chemische feromonen' van een echte koningin. Je fopt dus de bijen. Na drie nachten is de kunstzwerm een eenheid die je voor alle introducties van (verschillende) koninginnen kan gebruiken. Beeboost is via Kortrijkse (Bijenhof) weg, overal in het land te krijgen. Vergeet in de mand wel niet te voederen via het gat in de plank met een pot met een paar puntjes in het scheel zodat er suikerwater naar beneden kan druppelen. Je kunt zelfs met een spuitser een oxaalzuurbehandeling geven door de gaatjes van de papiermand. Kortom niks dan voordelen.

Groetjes, Geert.



't Korfje 164



.....

Onze grootste overwinning is niet dat we nooit falen, maar dat we telkens als we struikelen weer opstaan.

Confucius
(Chinees filosoof (551 v.C. - 479 v.C.))

.....

Bestuursorganisatie Wase Imkersbond

Fisher Theo, Heistraat 9100 Sint-Niklaas - **Voorzitter**
Mail: theo.fischer@skynet.be

Van Steirteghem Paul, Bookmolenstraat 19 9111 Belsele - **Penningmeester**
Mail : admin@waseimkersbond.be - Tel: 03/ 772 37 16

Coolen Gilles, Lindenstraat 30 2070 Zwijndrecht - **Secretaris WIB**
Mail: secretariaat.wib@hotmail.com - Tel: 03/ 252 58 54

Devriese Willy, Drie Lindekens 48 9120 Beveren Waas - **Bestuuslid**
Mail: Willy.devriese1@gmail.com - Tel: 03/755 15 65

De Jongh Chris, Transvaalstraat 56 2600 Berchem - **Bestuurslid**
Mail: christinadejongh@gmail.com - Tel : 03/ 230 26 38

Nicque Marc, Iepenstraat 92 9100 Sint Niklaas - **Bestuurslid**
Mail: marc.nicque@telenet.be - Tel: 03/ 771 58 96

Van De Putte Guido, Sint Jansdam 18 9160 Eksaarde - **Bestuurslid**
Mail: guido.vandeputte@telenet.be - Tel : 09/ 346 75 95

Smet Geert, Droogveldstraat 201 2880 Mariekerke (Bornem) - **Bestuurslid**
Mail: smetgeert@gmail.com - Tel: 0496 59 14 38

Foubert Olivier, Kuildamstraat 47 9100 Sint-Niklaas - **Bestuurslid**
Mail: olivierfoubert@hotmail.com - Tel: 0474 54 88 11

Medewerkers

Pilaet Leon, Eeckbergstraat 45 9170 Sint Gillis
Bijzeniektedienst, microscopisch onderzoek bijen, Ass. bijenteelt tel: 0477 76 87 58

Tim Van Erck, Hoge Bokstraat 232, 9111 Belsele
Afgevaardigde voor de WIB bij Stramin.

Informatiecentrum Bijenteelt Kon.V.I.B.

Informatiecentrum voor de bijenteelt van de K.V.I., Krijgslaan 281-S35 9000 Gent. Voor alle informatie bijenteelt en aanverwante onderwerpen 09 264 49 25.

Indienen artikels

Artikels en mededelingen moeten 30 dagen voor de verschijningsdatum van het Waasse Bieke op het redactieadres *admin@waseimkersbond.be* toekomen.

Betalingen WIB op rekeningnummer: BE41 0680 3531 6010 BIC: GKCCBEBB

Betalingen aan de WIB of aan HWB via een buitenlandse rekening of financiële instelling kan extra onkosten meebrengen. Deze onkosten worden geweigerd door de WIB en HWB en zijn ten laste van diegene die de betaling doet. Betaling lidgeld gebeurt door middel van storting op het rekeningnummer met mededeling: Lidgeld jaar / naam / geboortjaar / e-mailadres.

Overname publicaties Het Waasse Bieke:

Alle in deze imkerinfo gepubliceerde artikelen, meningen en inzichten van de WIB en artikels van derden blijven onder de verantwoordelijkheid van de respectievelijke auteur. Overname van artikelen en afbeeldingen zijn toegelaten mits mededeling van de redactie van HWB en bij publicatie is bronvermelding noodzakelijk. Uitgezonderd de tekeningen met tekst " 't Korfje ".Hiervoor is de toelating van de tekenaar vereist.

www.waseimkersbond.be